

Ankestyrelsens brev til Aarhus Kommune

Procedure ved mulig inhabilitet i byrådet

Ankestyrelsen vender hermed tilbage i sagen om den procedure, byrådet i Aarhus Kommune anvender, i relation til stillingtagen til et medlems inhabilitet, herunder om hvordan drøftelser og beslutninger om habilitet indføres i protokollen.

Konklusion

Ankestyrelsen har gennemført en indledende undersøgelse af sagen.

På baggrund af udtalelse fra byrådet i Aarhus Kommune finder Ankestyrelsen ikke anledning til at foretage yderligere.

Vi lægger vægt på, at det er medlemmerne af byrådet i Aarhus Kommune, der tager stilling til eventuelle habilitetsspørgsmål på byrådsmøderne.

Vi lægger også vægt på, at der i praksis på forhånd er indhentet en inhabilitetsvurdering hos forvaltningen inden byrådsmøderne, men at et medlem af byrådet på mødet kan kræve spørgsmålet om et medlems inhabilitet til forhandling og afstemning. Når byrådet har truffet afgørelse om et medlems inhabilitet, bliver det ført til protokols. Det bliver ikke ført til protokols, når byrådet vurderer, at der ikke foreligger inhabilitet.

Da det er byrådet, der træffer beslutning om inhabilitet, og det kun er byrådets beslutninger, der skal indføres i beslutningsprotokollen, vurderer vi, at det ikke har betydning, at tilsynet tager sagen op til behandling.

12. juni 2025

J.nr. 23-29278

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid - reception:
man-tors kl. 9.00-15.00
fre kl. 9.00-13.00

Åbningstid - telefon:
man-tirs kl. 9.00-15.00
ons lukket
tors-fre kl. 9.00-15.00

Vi afslutter derfor sagen på det foreliggende grundlag.

Vi offentliggør dette brev på www.ast.dk i anonymiseret form.

Sagens oplysninger

[A], medlem af byrådet i Aarhus Kommune, skrev til Ankestyrelsen den 1. april 2023.

[A] oplyste, at hun i byrådet i Aarhus Kommune flere gange havde påtalt, at byrådet efter hendes mening ikke overholder kommunestyrelsesloven ved behandling af spørgsmål om byrådsmedlemmers inhabilitet. Hun stillede i den forbindelse en række spørgsmål til Ankestyrelsen om tolkningen af kommunestyrelseslovens § 14.

Ankestyrelsen bad den 11. december 2024 byrådet i Aarhus Kommune om en udtalelse.

Byrådet i Aarhus Kommune sendte den 16. januar 2025 en udtalelse.

Følgende fremgår bl.a. af udtalelsen:

”Praksis er, at der på forhånd er indhentet en habilitetsvurdering hos Jura i Borgmesterens Afdeling, som der lægger til grund for, at byrådsmedlemmet meddeler Aarhus Byråd, at der foreligger forhold, der kan give anledning til tvivl om vedkommendes habilitet.

Byrådsmødeleder sætter derfor som udgangspunkt ikke spørgsmålet om medlemmets inhabilitet til forhandling og afstemning, medmindre et medlem af Aarhus Byråd kræver det. Hvis spørgsmålet på et medlems begæring sættes til forhandling, kan det byrådsmedlem, hvis habilitet betvivles, imidlertid ikke undslå sig for – om nødvendigt for lukkede døre – at give nærmere oplysninger om det eller de forhold, der kan rejse tvivl om vedkommendes habilitet.

Endvidere står byrådssekretæren, som også er chef for Jura i Borgmesterens Afdeling, til rådighed for juridisk sparring i forbindelse med byrådets drøftelse af habilitetsspørgsmål.

Aarhus Byråds medlemmer er både på skrift og i tale blevet orienteret om, at de altid kan kontakte Borgmesterens Afdeling for en nærmere vurdering af, om de i en konkret sag skulle være inhabile, og denne ordning anvendes også i vid udstrækning i praksis. Byrådets medlemmer gør i stort omfang brug af denne ordning.

Medlemmerne af Aarhus Byråd tager habilitetsspørgsmål op i forbindelse med godkendelse af dagsordenen ved byrådsmødets start.

[...]

I de tilfælde, hvor et medlem af Aarhus Byråd, er inhabilt, bliver det ført til protokols. Dette er ikke tilfældet, hvor konklusionen af inhabilitetsspørgsmålet er, at der ikke foreligger inhabilitet.”

Reglerne

Efter kommunestyrelseslovens § 14 er det kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning om, hvorvidt et medlem har en sådan interesse i en sag, at pågældende er udelukket fra at deltage i kommunalbestyrelsens forhandling og afstemning om sagen. Et medlem skal underrette kommunalbestyrelsen, hvis der foreligger forhold, der kan give anledning til tvivl om pågældendes habilitet.

Der fremgår følgende af Lov om kommunernes styrelse med kommentarer, Hans B. Thomsen m.fl., Djøf Forlag, 3. udgave 2022, side 309:

”Der antages ikke i almindelighed at påhvile borgmesteren eller kommunalbestyrelsen nogen forpligtelse til at søge de faktiske forhold nærmere belyst i tilfælde, hvor et medlem tilkendegiver, at medlemmet anser sig for inhabilt. Borgmesteren er heller ikke forpligtet til at sætte spørgsmålet om medlemmets inhabilitet til forhandling og afstemning, medmindre et medlem af kommunalbestyrelsen kræver dette.

Hvis spørgsmålet ønskes undergivet forhandling, kan medlemmet imidlertid ikke undslå sig fra – om fornødent for lukkede døre – at meddele nærmere oplysninger om det eller de forhold, der kan rejse tvivl om den pågældendes habilitet.”

Efter kommunestyrelseslovens § 13 skal kommunalbestyrelsens beslutninger indføres i en beslutningsprotokol.

Ankestyrelsens kompetence som tilsynsmyndighed

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det står i § 48, stk. 1, i kommunestyrelsesloven.

Ankestyrelsen beslutter, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag. Det står i § 48 a i kommunestyrelsesloven.

Ved vurderingen af, om der er anledning til at rejse en tilsynssag, vurderer Ankestyrelsen, om sagen er generelt egnet til at understøtte det kommunale tilsyns overordnede formål og funktion. Vi lægger vægt på, om det vil have væsentlig betydning, at vi tager sagen op til behandling.

Ankestyrelsen kan bl.a. inddrage sagens principielle, generelle og alvorlige karakter. Ankestyrelsen kan også inddrage, om sagen objektivt set har stor økonomisk eller administrativ betydning for en eller flere kommuner, organisationer, foreninger, borgere m.fl.

Venlig hilsen

Lykke Outzen Mørk

Kopi er sendt til:

[A]

Vi har anvendt:

Lov om kommunernes styrelse (kommunestyrelsesloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 69 af 23. januar 2024